

MEMO

Aan	Programma Ruimtelijke Economie, 5.1.2e 5.1.2e
Van	Programma Energie, 5.1.2e 5.1.2e
Afdeling	Stadsontwikkeling
CC	ASBM?
Datum	10 mei 2023
Onderwerp	Beleidslijn grootschalige elektriciteitsopslag

Anno 2023 vraagt de Energietransitie om grootschalige elektriciteitsopslag om de vraag en het aanbod van (duurzame) elektriciteit in balans te houden. Onderdeel hiervan is het op peil houden van de netfrequentie (50Hz) op het elektriciteitsnet waar netbeheerder TenneT hiertoe een interessant verdienmodel heeft gecreëerd voor marktpartijen. Als gevolg hiervan wordt de gemeente Groningen enige tijd benaderd door geïnteresseerde marktpartijen met (grote) ambities voor batterijopslag, vanuit de netinfrastructuur logischerwijs geconcentreerd rondom het HS/MS-station Vierverlaten op bedrijventerrein Westpoort. Deze marktpartijen vragen om grondverwerving op Westpoort en de bereidheid van de gemeente voor planologische medewerking aan hun initiatief. Deze memo betreft een advies van Programma Energie aan Programma ruimtelijke Economie om een beleidslijn voor deze ontwikkeling op te stellen.

Om de maatschappelijke wenselijkheid en relevantie van voornoemde initiatieven goed te kunnen doorgronden hebben gemeente Groningen en provincie Groningen adviescombinatie Repowered en APPM gevraagd om een uiteenzetting en advies op grootschalige elektriciteitsopslag. Diens rapport, opgeleverd 28 april 2023, maakt onderscheid in twee categorieën grootschalige elektriciteitsopslag welk hieronder tevens nader geduid worden vanuit het Programma Energie:

- **Gridbatterijen (red. systeembatterijen)**
De initiatieven die zich dusver gemeld hebben bij de gemeente vallen allen in deze categorie. Kortgezegd dragen gridbatterijen bij aan een stabiele nationale elektriciteitsvoorziening en zijn TenneT en ministerie EZK aan zet om te komen tot een routekaart omtrent waar en hoeveel batterijopslag nodig is. Vooralsnog ontbreekt het aan duidelijkheid vanuit TenneT/EZK op waar en hoeveel grootschalige batterijopslag noodzakelijk is. Wel blijkt uit het Repowered/APPM advies dat deze gridbatterijen niet bijdragen aan de lokale Energietransitie noch aan het verminderen van de lokale netcongestie. Zodoende adviseert Programma Energie dergelijke initiatieven door het Programma Ruimtelijke Economie louter te laten beoordelen op diens ruimtelijk-economische merites in afwachting van aanstaand rijks- dan wel provinciaal beleid op gridbatterijen. Te zijner tijd, en bij een duidelijk nationaal belang van gridbatterijen op HS/MS-station Vierverlaten, wordt alsdan vanuit het Programma Energie geadviseerd om binnen de dan bestaande mogelijkheden alsnog verantwoordelijkheid te nemen voor het nationaal belang.
- **Regionale batterijen**
Regionale batterijen, in tegenstelling tot gridbatterijen, kennen wel een lokaal belang omdat deze batterijen, onder de juiste condities en voorwaarden, kunnen bijdragen aan de lokale Energietransitie en vermindering van lokale netcongestie. Deze regionale batterijen dienen derhalve gestimuleerd te worden met differentiatie naar verschillende subcategorieën en onder bepaalde voorwaarden. In het bijzonder betreffen het opslagsystemen bij (grotere) elektriciteitsverbruikers en -opwekkers (zoals zonneparken) maximaal gedimensioneerd tot het elektriciteitsverbruik en/of opwek op de betreffende

locatie. Eerstgenoemde wordt nu in pilots uitgerold/verkend binnen Groningen Stroomt Door en laatstgenoemde wordt gestimuleerd door de huidige SDE(++) systematiek. Programma Energie blijft betrokken en voorstander van dergelijke initiatieven wanneer zij zich voordoen. Regionale batterijen zijn nu nog niet rendabel. Initiatieven blijven vooralsnog uit en daarom lijkt het niet nodig om hier de komende periode gericht beleid op te ontwikkelen.

-
- Batterijopslag achter de meter
Iets benoemen over de batterijen die consumenten bij hun zonnepanelen plaatsen, bedrijven op hun bedrijfsperceel plaatsen en zonneparken eigenaren bij hun zonnepark plaatsen. Deze batterijen hebben niet direct een positief dan wel negatief effect op de energietransitie. Worden vaak geplaatst om (bedrijfs-)economische redenen (= het verbeteren van de business case). Daar vinden wij van Programma Energie niet zoveel van. Wanneer dit vergunningsvrij is wensen wij de initiatiefnemers daar veel succes mee. Wanneer hiervoor een vergunning benodigd is, dan zal dit louter beoordeeld worden op huidige wet- en regelgeving en getoetst worden op bijvoorbeeld landschappelijke inpassing. Hiervoor geldt 1 voorwaarde; de functie 'energieopslag' is onderschikt aan de hoofdfunctie. Dus geen 1 GW batterij bij een 2 MWp zonnepark...